

VOORSTEL ALGEMEEN BESTUUR

Onderwerp	:	Concept rapport Verkenning Ontwikkelrichting natuur- en recreatiegebieden Voorne-Putten
Kenmerk	:	Z21-3221/D21-18450
Bijlagen	:	1
Besluitdatum	:	12 mei 2021
Vorbereid door	:	Marieke de Gast

ONTWERP-BESLUIT

Het bestuur wordt voorgesteld:

- **Kennis te nemen van de resultaten van de Verkenning Voorne-Putten**
 - **Het conceptrapport Verkenning Ontwikkelrichting Natuur- en Recreatiegebieden Voorne-Putten (inclusief bijlagen) vast te stellen als 'richtinggevend' document waaraan toekomstige ontwikkelingen op het gebied van recreatie en toerisme zullen worden getoetst**
 - **In te stemmen met het voorgestelde vervolgproces: het opstarten van een samenwerkingsproces tussen overheden en gebiedspartijen met als doel het creëren van draagvlak en het stimuleren en faciliteren van nieuwe initiatieven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het bestaande netwerk van de Regiodeal.**
 - **Aan Staatsbosbeheer opdracht geven om hiervoor een plan van aanpak op te stellen.**
 - **Na besluitvorming in het Algemeen Bestuur het rapport verfraaien, publiceren en delen met de gebiedspartijen.**
-

1. ONDERWERP IN KORT BESTEK

Op 12 december 2019 heeft het Algemeen Bestuur besloten om een verkenning te laten uitvoeren naar de kansen en ambities voor de recreatiegebieden behorend tot het areaal van het Recreatieschap Voorne-Putten.

De verkenning is uitgevoerd in 2020 en het concept resultaat ligt nu voor en wordt hieronder kort toegelicht.

Aanleiding

Er is een aantal punten die aanleiding zijn voor het doen van een verkenning. Ten eerste is er in de afgelopen jaren geïnvesteerd in kwaliteitsverbetering van de bestaande voorzieningen. Ten tweede is het uittreden van de gemeente Rotterdam en de provincie Zuid-Holland, waarmee een deel van de dekking van de reguliere beheerkosten op termijn vervalt en het vraagstuk hoe hiermee om te gaan en ten derde de behoefte van het bestuur aan ontwikkelkaders voor het maken van inhoudelijke keuzen in het spanningsveld tussen ambitie en de beperkte financiële middelen.

Doel

Doel van de verkenning is om inzicht te krijgen in de ontwikkelrichting van de recreatiegebieden, zodanig dat ze toekomstbestendig zijn en aansluiten bij de (toekomstige)

vraag van de bezoekers en dat er voldoende middelen zijn om de gebieden up-to-date te houden ook in de toekomst.

Resultaat

Het resultaat dient te zijn gebaseerd op bestaand beleid en moet inzicht geven in de volgende onderwerpen:

- De positionering van de gebieden (onderling)
- De ontwikkelrichting van de gebieden, met voorbeelden van de thema's waarop ingezet kan worden
- Het toekomstig beheer
- De verdienpotentie
- Visie en ambitie (op hoofdlijnen)

Aanpak

In de aanpak van deze verkenning is in eerste instantie aansluiting gezocht bij de ambtelijke werkgroep. Deze werkgroep is periodiek betrokken geweest bij de totstandkoming van het rapport.

Gestart is met de analyse van alle bestaande en relevante beleidsdocumenten en zijn thema's benoemd waar de verkenning zich op zou moeten richten. Deze stap is uitgebreid in de ambtelijke werkgroep besproken. De thema's zijn als volgt benoemd: Landschap en ruimtelijke kwaliteit, recreatie (w.o. Sport en bewegen, Evenementen, Horeca en pleisterplaatsen), natuur, informatie en educatie. Alle beleidsdocumenten zijn op basis van deze thema's geanalyseerd. De analyse heeft een overzicht opgeleverd van ambities, knelpunten en opgaven.

In de zomer van 2020 is aan Bureau voor Ruimte en Vrije tijd opdracht verstrekt om een onderzoek te doen naar de huidige vraag en het aanbod van de recreatieve voorzieningen in de recreatiegebieden. Er is ervoor gekozen om dit onderzoek breder te doen dan alleen de Schapsgebieden. Ook natuur en recreatiegebieden van andere terreinbeheerders zijn in dit onderzoek meegenomen. Voor dit onderzoek heeft het bureau de gebieden en ondernemers bezocht. Het bureau heeft tevens gebruik gemaakt van de burgerpanels van de gemeenten om de wensen en behoeften van de eigen inwoners inzichtelijk te krijgen. Het resultaat van dit onderzoek is gepresenteerd aan de ambtelijke werkgroep, de ondernemers en stakeholders in het gebied en aan het Dagelijks Bestuur (20 januari 2020).

Bevindingen

De analyse van ambities, knelpunten en opgaven uit de beleidsdocumenten zijn vervolgens gekoppeld aan de uitkomsten van de vraag/aanbodanalyse van het Bureau voor Ruimte en Vrije Tijd én aan de businesscases uit de Regiodeal.

Op hoofdlijnen levert dit het volgende beeld op:

Thema	Ambitie	Opgave	Kansen obv Vraag-aanbodanalyse	Koppeling met Regiodeal
Landschap	Behouden en versterken landschappelijke kenmerken	Energietransitie koppelen aan investeringen in het landschap, natuur en recreatie	Belevingswaarde toevoegen aan routenetwerken	Verbinden recreatie en toerisme rond het Haringvliet
	Versterken landschappelijke relatie met de haven van Rotterdam	Verbeteren beheer en onderhoud		
	Verbeteren recreatieve	Versterken belevingswaarde van de gebieden met o.a. gevarieerd bos		

Thema	Ambitie	Opgave	Kansen obv Vraag-aanbodanalyse	Koppeling met Regiodeal
	verbindingen en bereikbaarheid van de hotspots	Entrees naar de gebieden beleefbaar maken		
Recreatie	<p>Oplossen ontbrekende schakels in wandel- en fietsnetwerk</p> <p>Ontwikkelruimte creëren voor water-, dag- en verblijfsrecreatie</p> <p>Verbeteren van de kwaliteit van de (recreatieve) voorzieningen</p> <p>Uitbreiding recreatiegebied ten oosten van Zwartewaal</p> <p>Stimuleren van meerdaags verblijf</p>	<p>Recreatieve (vaar)verbindingen verbeteren o.a. pontjes, wandelen, fietsen, aanlandplekken (met horeca)</p> <p>Verbeteren beheer en onderhoud recreatieve voorzieningen</p> <p>Opwaarderen en verbeteren recreatief aanbod i.c.m. (buitensport) sportfaciliteiten, verblijfsrecreatie en evenementen</p> <p>Aanbod moet beter aansluiten op de vraag.</p> <p>Zonering van het gebied (intensief/extensief)</p>	<p>Ontwikkeling van (kleinschalige) evenementen passend bij het gebied, bijvoorbeeld in het kader van natuurbeleving, sportevenementen of strandevenementen.</p> <p>Meer diversiteit in aanbod voor bepaalde doelgroepen</p>	<p>Verbinden stad, land en water</p> <p>Innovatief toeristische en recreatief ondernemerschap</p> <p>Gemiddelde verblijfsduur toeristen met 10% verlengen.</p>
Natuur	<p>Ontwikkelen waterrijke natuur</p> <p>Meer bos en diversiteit in flora & fauna</p> <p>Herstel kreken</p>	<p>Verbeteren zonering van het gebied (intensief/extensief)</p> <p>Locaties aanwijzen voor aanplant compensatiebos</p> <p>Onderzoek naar gevolgen verzanding kustgebied.</p>	<p>Toenemende behoefte aan natuur en natuurgerichte voorzieningen</p>	<p>In 2030 is de Delta en Voordelta een vitaal natuur-, beleef- en recreatiegebied</p>
Cultuurhistorie	<p>Cultuurhistorische elementen behouden en versterken</p> <p>Ontwikkelen thematische routes en verbinding stad-water</p>	<p>Vernieuwen en intensiveren cultuurhistorische verhalen</p> <p>Ontwikkelen iconen</p>	<p>Cultuur en erfgoed is op dit moment niet voldoende beleefbaar.</p> <p>Er zijn duidelijke kansen voor doorontwikkeling van de aanwezige cultuur en erfgoed.</p> <p>De aantrekkingskracht van de huidige culturele voorzieningen op de leefstijlen is beperkt.</p>	<p>Het vertellen van het Delta verhaal</p> <p>Verbinden van stad, land en water</p>
Informatie en educatie	<p>Verbeteren bekendheid en identiteit van het gebied</p> <p>Verbeteren gebiedsmarketing en richten op</p>	<p>Verbeteren (toeristische) informatievoorziening en bewegwijzering</p> <p>Marketing/branding</p>	<p>De informatievoorziening en educatie is op dit moment niet voldoende.</p> <p>In elk gebied zijn informatiepanelen</p>	<p>Inzetten op de regiomarketing</p> <p>Innovatief toeristisch en recreatief ondernemerschap</p>

Thema	Ambitie	Opgave	Kansen obv Vraag-aanbodanalyse	Koppeling met Regiodeal
	lokale, regionale en internationale bezoeker		aanwezig, maar de beleefbaarheid is minimaal, met uitzondering van een paar specifieke gebieden.	stimuleren en faciliteren

De landschappelijke analyse, kansen en opgaven zijn vervolgens vertaald in kaartbeeld (zgn. 'Kansenkaart'), zodat inzichtelijk wordt welke locaties ontwikkelpotentie hebben en waar de opgaven liggen.

Behalve opgaven die gekoppeld zijn aan een concrete locatie op de kaart, zijn er o.i. ook opgaven te benoemen die daarboven uitstijgen:

- Het verbeteren van de bereikbaarheid van de recreatiegebieden over de weg (bijv. openbaar vervoer) en over het water (bijvoorbeeld van Brielle naar Willemstad);
- Verbeteren zichtbaarheid en bekendheid van Voorne-Putten als aantrekkelijk gebied voor toeristen en recreanten (i.c. marketing en promotie). En hieraan gekoppeld: het verbeteren van de informatievoorziening over de gebieden zelf.
- Ontwikkelen van een vorm van samenwerking tussen overheden, ondernemers en maatschappelijke organisaties die de ontwikkelopgaven voor Voorne-Putten gezamenlijk kunnen oppakken.

Conclusie en advies

Op basis van de analyse en het uitgevoerde onderzoek zijn kansen en opgaven benoemd die van belang zijn voor de doorontwikkeling van de recreatiegebieden op Voorne-Putten. In de aanbevelingen die voortvloeien uit de Vraag/aanbodanalyse staan belangrijke uitgangspunten benoemd. Een greep hieruit:

1. Speel in op de toenemende behoefte aan recreëren in de natuur
2. Speel beter in op doelgroepen (zie gebiedsgerichte uitwerking)
3. Zorg voor een meer divers aanbod op de thema's cultuur(historie) & erfgoed, informatie & educatie, evenementen.
4. Gebiedsgerichte uitwerking. Wat gewenst en kansrijk is in een gebied, wordt sterk bepaald door de identiteit en het bestaande aanbod en beleving van de gebieden. Zet bij de doorontwikkeling een gebiedsgerichte uitwerking centraal op basis van de identiteit en kenmerken van de gebieden.

Vervolgproces

1. Kansen verzilveren

Op de 'Kansenkaart' zijn de ambities en kansen weergegeven. Het verzilveren van deze kansen is niet alleen een opgave voor het Recreatieschap. Om de beoogde resultaten te behalen is het belangrijk om de deze opgave gezamenlijk aan te pakken: overheden, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Opgaven die op korte termijn kunnen worden opgepakt zijn:

- Kwaliteitsimpuls Quackstrand, Oostvoornse Meer een vervolg geven
- Faciliteren commerciële activiteiten bijv. evenementen, speelbos, Onderwatermuseum/-bos
- Verbeteren/uitbreiden aanlegvoorzieningen Brielse Meer/Bernisse
- Te ontwikkelen locaties: Oud Hoenderhoek, Noordrand Brielse Meer (o.a. Kleine Beer), Kogeloven
- Kwaliteitsimpuls Ruiterroutes
- Koppeling zoeken met de opgave uitbreiding bosareaal

2. Belang van (door)ontwikkeling

Met resultaten uit deze verkenning kunnen de gebiedspartijen verder vorm gaan geven aan kwalitatief hoogwaardige natuur- en recreatiegebieden. De behoefte hieraan zal alleen maar toenemen, zowel vanuit inwoners als bezoekers.

Geadviseerd wordt om voor het vervolg een vorm van samenwerking te ontwikkelen, om de gebiedspartijen te stimuleren en inspireren met deze opgaven aan de slag te gaan. Onderdeel van dit proces is het creëren van draagvlak zowel ambtelijk als bij de gebiedspartijen. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van het bestaande netwerk uit de Regiodeal. Het rapport 'Verkenning Ontwikkelrichting Natuur- en Recreatiegebieden Voorne-Putten' vormt in dit proces het toetsingskader voor nieuwe initiatieven en ontwikkelingen.

Om het proces succesvol te laten verlopen, is het van belang, dat er een partij is die de kar gaat trekken. Voorgesteld wordt dan ook om het vervolgtraject vanuit het Recreatieschap te faciliteren en aan te sturen.

Samengevat bestaat het vervolgproces uit de volgende stappen:

- Afronden en vaststellen (bestuurlijk) van het rapport Verkenning Ontwikkelrichting Natuur- en Recreatiegebieden Voorne-Putten als toekomstig toetsingskader.
- Publicatie en communicatie over het rapport.
- Het opstellen van een plan van aanpak voor het opstarten van het samenwerkingsproces tussen overheden en gebiedspartijen met als doel het creëren van draagvlak en het stimuleren en faciliteren van nieuwe initiatieven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het bestaande netwerk van de Regiodeal.

2. VOORAFGAANDE BESLUITVORMING

AB 12 december 2019 – Plan van aanpak Verkenning Voorne-Putten
DB 7 april 2021

3. JURIDISCHE PARAGRAAF

n.v.t.

4. FINANCIËLE PARAGRAAF

Voor dit project is een budget beschikbaar gesteld van € 77.300. Het restant budget bedraagt op dit moment ca. € 14.993. Dit bedrag is voldoende om het project af te kunnen ronden. Het voorgestelde vervolgproces past niet meer binnen het resterende budget. Hiertoe zal in een nog op te stellen plan van aanpak een begroting worden opgenomen.

5. COMMUNICATIE

De resultaten van de verkenning zullen na besluitvorming gedeeld worden met de stakeholders in het gebied die ook betrokken zijn geweest bij het onderzoek. Het conceptrapport wordt na behandeling in het Algemeen Bestuur nog geredigeerd en opgemaakt tot een aansprekend en wervend document. Daarna volgt publicatie. De wijze waarop publicatie plaatsvindt, zal afgestemd worden met de ambtelijke werkgroep.

6. WIJZE VAN TOTSTANDKOMING

Staatsbosbeheer in overleg met ambtelijke werkgroep en stakeholders in het gebied.

7. VERDERE PROCEDURE

Niet van toepassing.

Hoogachtend,

dhr. J.L. Bal
Bestuurssecretaris